

ఒరులేయని యొనరించిన నరవర యప్పియము తన మనంబున కగు దా నీరులకు నవి సేయకునికి పరాయణము పరమ ధర్మపథముల కెల్లన్

ప్రాతిష్ఠ

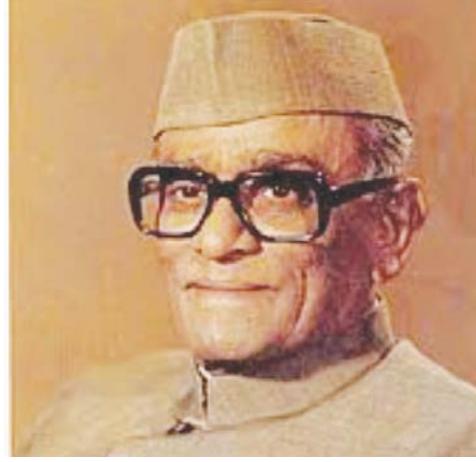
వ్యవస్థాపకులు: దేశోద్ధరక విశ్వదాత శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు

స్వర్ణానిక లింగమ!

‘ఉట్టి కొట్టలేని అమ్మ స్వర్గానికి నిచ్చెనలు వేసింది’ అన్న చందంగా, భూమిపై బతకడం చేతకాని మనిషి అంతరిక్షంలో కాలనీలు కట్టి కావరం చేస్తానంటున్నాడు. ఆ దిశగా ఆధునిక మానవుడు పరిశోధనలు ముఖ్యరం చేస్తున్నాడు. కానీ, అది అంత తేలిక కాదు, పైగా మనిషిని మనిషే చంపుకాని తినే దారుణమైన పరిస్థితులు వస్తాయని కొందరు శాస్త్రవేత్తలు భయపడుతున్నారు. కరోనా వంటి ఊహతీతమైన వ్యాధులు వచ్చి, మనిషిని పట్టి వీడిస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులో ఇంకా ఎటువంటి వ్యాధులను ఎదురోపాల్సి వస్తుందోని మనిషి భయపడుతునే ఉన్నాడు. భూమి నుంచి దూరంగా వెళ్లి, వేరే స్పేస్లో జీవించవచ్చు అనే విశ్వాసాన్ని మనవాడు పెంచుకుంటున్నాడు. ఇది కొత్తగా పుట్టిన కోరిక కాదు. ఎప్పటి నుంచో మనిషి ఆలోచిస్తున్నాడు. కరోనా కాలానికి ముందే కొందరు శాస్త్రవేత్తలు అంతరిక్ష జీవనాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చారు. సాధ్యాసాధ్యాలపై విస్తృతంగా అధ్యయనాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కొత్త ప్రపంచంలోకి అడుగు పెడదాం, కొత్త లోకాల్లో విహరిద్దాం అని మనిషి ఎప్పటి నుంచో కలలు కంటున్నాడు. భూమిపై ఏదైనా విపత్తు వచ్చినా, పెరుగుతున్న జనాభాకు తగ్గట్టగా వసతులు, వసరులు సరిపోకపోయినా! పైకెళ్లి జీవించాలనే ఆలోచనలకు శాస్త్రవేత్తలు మరింత పదునుపెడుతున్నారు. అంగారక గ్రహం లేదా చంద్రమందలంపై కాలనీలు నిర్మంచి జీవించవచ్చు అని శాస్త్రవేత్తలు ఇప్పటికే గుర్తించారు కూడా! భూమి నుంచి ఆహారాన్ని పంపించే పరిస్థితుల లపైనా దృష్టి సారిస్తున్నారు. ఇప్పుడ్నీ సాధించడానికి సుదీర్ఘకాలం వేచి చూడాల్సినేనని అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ మధ్య ఎడిన్ బర్డ్ యూనివర్సిటీకి చెందిన చార్లెస్ కొత్త సిద్ధాంతాన్ని తెరపైకి తెచ్చారుపాత విషయాలను కొన్నింటిని గుర్తు చేశారు. నిజంగా భూమి నివాసయోగ్యం కానప్పుడు అంతరిక్షం వైపు చూడవచ్చు. కానీ, దానిని సాధించాలంటే ఇంకా ఎన్నో పరీక్షలు నిర్వహించాల్సి ఉంటుందని ఆయన చెబుతున్నారు. 19వ శతాబ్దిలో నార్క్ వెస్ట్ పాసేజ్ ను వెతకాడానికి కప్పెన్ సర్ జాన్ ప్రోంక్లిన్ బయలుదేరారు. సాంకేతిక సమస్య తలెత్తడంతో దారి తప్పారు. అత్యుత్తమ సాంకేతికత అందుబాటులో ఉన్న వారంతా ఒకరినొకరు చంపుకుతినే దారుణమైన దుస్థితి వచ్చిందని ప్రాఫేసర్ చార్లెస్ కొత్త గుర్తు చేస్తున్నాడు. అంతరిక్షంలో కూడా అటువంటి పరిస్థితులు వస్తాయని పోచ్చరిస్తున్నాడు. వసరులు, వసతులతో పాటు ఆహార కొరత ప్రధాన సమస్యగా నిలుస్తుందని ఆయన భావిస్తున్నాడు. డాక్టర్ కామెరన్ సిత్ కూడా అదే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. అంతరిక్షంలో మానవ మనుగడ వేళ్లానుకోవాలంటే? వ్యవసాయ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయాలని ఎడిన్ బర్డ్ విశ్వవిద్యాలయ శాస్త్రవేత్తలు గట్టిగా చెబుతున్నారు. గ్రహంతర వాసుల కోసం వెతుకులాట కూడా ఇప్పటికే మొదలైంది. అంతరిక్షంలోకి వెళ్లబోయే ముందు, ఈ భూమిని పవిత్రంగా, పచ్చగా కాపాడుకోవడం ముఖ్యం. స్వార్థం శ్రీతిమించి, కోరికలు, విలాసాలు ఆకాశాన్ని అంటిన ఆధునిక మానవుడు సహజ వసరులను ధ్వంసం చేసుకుంటూ వెళ్లున్నాడు. తత్త్వలితంగా అడువులు అంతరించి పోతున్నాయి, జీవనదులు ఇంకిపోతున్నాయి. భూమి క్రూంగి పోతోంది, సముద్ర మట్టాలు పెరిగి పోతున్నాయి. అగ్ని గోళాలు బద్ధలై పోతున్నాయి. ఒకడ్చేమిలి? విశ్వస్వరూపమే మారిపోతోంది. ప్రకృతిని అందినకాడికి అంతం చేసుకుంటూ వెళ్లున్న క్రమంలో రుతువుల గమనం మారిపోయింది. భూమి వేడిక్కపోతోంది. అతివృష్టి అనావృష్టి, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ప్రబలి పోయాయి. ఆఱవణవూ కాలుప్య కాసారంగా మారింది. పీల్చే గాలి, త్రాగే నీరు, తినే ఆహారం అంతా కలుపితమై పోయింది. ఇంటాబయటా అంతా కాలుప్యమే. దీనికి ముందుగా మనిషి మనసే అత్యంత కలుషితమై పోయింది. అందుకే, కొత్త కొత్త వింత వ్యాధులు పుట్టుకొన్నాయి. మంచినీరే కాదు, మంచిగాలి కూడా కొనడానికి కూడా దొరకని దుస్థితి వచ్చేసింది. పల్లెల ముఖచిత్రం మారిపోయింది. చేతివృత్తులు ఎగిరిపోయాయి. వ్యవసాయ విధానమే మారిపోయింది. ఆహార రక్షణపై శాస్త్రవేత్తలు పోచ్చరిస్తున్నాయి. అంతరిక్షానికి ఆహార సరఫరా సంగతి తర్వాత చూద్దాం. ముందుగా, భూమిపై పెరుగుతున్న జనాభాకు తగ్గట్టగా ఆహార ఉత్పత్తి జరగడమే ప్రమాదంలో పడింది. ఆధునిక మానవుడు ఎక్కడ కాలు పెడితే ఆక్కడ భస్యమై పోతోంది. భూమిని పాడుచెయ్యడమే కాక, గ్రహంలను పైతం పాడు చెయ్యడానికి మనిషి తయారవుతున్నాడని కొందరు శాస్త్రవేత్తలు, మేధావులు తీవ్ర అగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ తరుణంలో, కరోనా వంటి ప్రాణాంతకమైన వ్యాధులు ప్రబల కుండా చూడడం శాస్త్రవేత్తల ప్రథమ కర్తవ్యం. ప్రకృతిని, భూభాగాన్ని రక్షించ కోవడం మానవశి ప్రాథమిక అవసరం. సహజ వసరులను నిలచెట్టు కోవడం అత్యంత ముఖ్యమైన అంశం. వీటన్నిటిపై దృష్టి సారించడమే అందరి తక్షణ కర్తవ్యం. సమాంతరంగా అంతరిక్ష పరిశోధనలు కొనసాగించుకో వచ్చు. అన్ని టి కంటే ముందుగా, మంచి వైపు మనిషి మారితే? అంతా మంచే జరుగుతుందని విశ్వసించాం.

అత్యన్త పీఠాన్ని ధర్మహంచిన

ఓర్ధుడు డాసంజీవరెడ్డి

మనిషి జీవితంలో ఒడిదుకులు సర్వస్వామాన్యం. రాజకీయం కావచ్చు, వ్యాపారం కావచ్చు, వ్యవసాయం కావచ్చు, ఉద్యోగం కావచ్చు, ఆటుపోటులను తట్టుకోవలసిందే. వాటాని తట్టుకోగల శక్తి సామర్థ్యాలు కలవారు సమాజంలో రాణిస్తారు. 1952లో శాసనసభ్యునిగా గెలవలేక ఓటమి పాత్రైనా, 1977లో అదే పదవికి ఏకప్రాదీగా ఎన్నిక య్యారు. రాజకీయంగంగలో ఆయనకు ఎదురైనన్ని ఒడిదుకులు మరొకరికి ఎద్దురై ఉండవు. స్టోర్మాల్స్ లో గల ఒక సామాన్య నైట్ కుటుంబంలో జన్మించిన ఆయన మూడు సార్లు అందరుపదేశీ ముఖ్యమంత్రిగా నియమితులు కావటం, రెండుసార్లు పాద్మమెంటు స్వీకరుగా బ్రాహ్మతలు చేపట్టటం, రెండుసార్లు యం.పి.గా, మూడుసార్లు యం.యల్.వ.గా గెలపొందటం, కేంద్రమంత్రిగా, అభిలి భారత కాంగ్రెసు పార్టీ అధ్యక్షులుగా కొనసాగటం వెనక ఆయన పోరాట పటిమా దాగుంది. రాజకీయాల్లో శాప్తత శత్రువులు గాని, శాప్తత మిత్రులు గాని ఉండరసటనికి డా: వీలిం సంజీవరద్ది జీవితం నిదర్శనం. 1913 మే 19న సంజీవరద్ది అనంతపురం జిల్లా జల్లారులో జన్మించారు. సుఖమ్మ, చిన్నపరద్ది వారి తల్లిదం ద్రులు. ఇరవై ఏళ్ళ నిండక ముందే చదువుకు స్ఫుర్తి చెప్పి స్వాతంత్యసువరంలోకి దూకారు. మహాత్మాగాంధీ ప్రసంగాలు ఆయన్ని ఎక్కువగా ప్రథావితం చేశాయి. 1921లోనే గాంధీజీ ప్రసంగాలు సంజీవరద్ది వినార్థ. ఆయన అదుగుబూడల్లో నదవటం ప్రారంభించారు. 1936లో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగా నియమితులయ్యారు. 1939లో హిందూపూర్లో రాజకీయ పారశల నడిపారు. క్రీట్ ఇందియా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. 1940-1945 మధ్య విధిధి ఉద్యమాల్లో పాల్గొని క్రైలు జీవితం కూడా గడిపారు. క్రైలు నుంచి విడుదల్న కొన్ని రోజులకే ఆపిభక్త మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు జరిగాయి. అనంతపురం నియోజకవర్గం నుంచి పోతీ చేశారు. విజయం సాధించారు. 1947లో రాజ్యాంగ పరిషత్ సభ్యులుగా నియమితులయ్యారు. 1949లో ఏర్పాతిన కుమారస్వామి రాజు మంత్రివర్గంలో సభ్యునిగా చేరి, ప్రాహీవిషన్, గృహసిర్మాణం, అటవీ శాఖల మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. 1952లో మొట్టమొదటి సార్వుత్కిక ఎన్నికలు జరిగినపుడు అనంతపురం శాసనసభా స్థానం నుంచి పోతీ చేసి ఓటమి చెందారు. 1953లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పాటు కావటం, టంగుటూరి ప్రకాశం ముఖ్యమంత్రిగా నియమితులు కావటంతో ఆ మంత్రివర్గంలో ఉప ముఖ్యమంత్రిగా నియమితులై, రఘుశా, పి.డి.కి.యు.డి. శాఖలను నిర్వహించారు. 1953లో ట్రైకాలపూర్సి నియోజకవ

1967లో పార్లమెంటుకు ఎన్నికలు జరిగి హిందూపూర్ నుంచి యం.పి.గా గెలుపొందారు. లోకసభ స్పీకరుగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. 1969లో రాష్ట్రపతి పదవికి ఎన్నికలు జరిగాయి. కాంగ్రెసు పార్టీ నంబించి సంఖ్య బిలముంది. ఏ నిమిషంలో ఓటీంగ్ జరిగినా, కాంగ్రెసు పార్టీ అభ్యర్థి గెలివించగల మెజారీ సభ్యులున్నారు. 1969లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి సభ్యులున్నారు. 1969లో కాంగ్రెసు నియమించి, నిలబెట్టిన అభ్యర్థి సంజీవరెడ్డి ఓటమి పాలయ్యారు. కొన్నేళ్ళ చరిత్ర కలిగిన కాంగ్రెసు పార్టీలో చీలికకు సంజీవరెడ్డి ఓటమి అంకురార్పణ. ఓటమి పూర్ణామాష్ట్రి సంజీవరెడ్డికి జీర్ణించుకోలేక పోయారు. దగ్గరోరు రాజీక్ యాలక్ దారంగా జర్గాలనుకున్నారు. రాజీక్ యా అజ్ఞాతంలోకి వెళ్ళిపోయారు. భారత ప్రధానిగా కొనసాగుతున్న ఇందిరాగాంధీ “అంతరాత్మక ప్రభోథం” అనే నియాదం వల్ల కాంగ్రెసు ఓటర్లు సంజీవరెడ్డికి కాకుండా స్వతంత్ర అభ్యర్థి వి. గిరికి ఓట్లు వేయటంతో సంజీవరెడ్డి ఓటమి పాలయ్యారు. నిరంకుశాప్తవిని మార్పి వేయాలని రుగా ముద్రపడిన ఇందిరాగాంధీ 1975 జూన్ 25న ‘ఎమర్జెన్సీ’ ప్రకలించింది. దేశ వ్యాపితంగా ప్రతిష్క్షల్ నేతులందర్చీ కొన్నారు. 1977 జనవరిలో పార్లమెంటుకు ఎన్నికలు నిర్వహించబడ్డాయి. నంద్యాల నుంచి జనతా పార్టీ అభ్యర్థిగా పోతీ చేసి సంజీవరెడ్డి గిలిచారు. అందల్లో కాంగ్రెసు పార్టీ గెలుపొందినా దేశ వ్యాపితంగా పరాజయం పొత్తొంది. జనతా పార్టీ కేంద్రంలో పగ్గాలు చేపట్టింది. సంజీవరెడ్డి మట్టి లోకసభ స్పీకరుగా బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. రాష్ట్రపతి తిగా కొనసాగుతున్న ఘర్పదీన్ అలీ అహమ్మీ మరిచించబడంతో రాష్ట్రపతి పదవికి ఎన్నికలు అనివార్యమయ్యాయి. అప్పటికీ ప్రధానమంత్రిగా కొనసాగుతున్న చరణ సింగ్ సంజీవరెడ్డిని రాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా సూచించారు. కాంగ్రెసు పార్టీ అభ్యర్థిని నిలబెట్టే స్థాయిలో లేదు. అయినా, సంజీవరెడ్డి “ఏక్కివెంగా ఎన్నుకువేనే అంగీకరిస్తాను” అని చిన్న మెలిక పెట్టరు అందుకంతా సమృతించారు. డా:సిలం సంజీవరెడ్డి భారత ఆరవ రాష్ట్రపతిగా ఏక్కివెంగా ఎన్నికయ్యారు. 1977 జూలై 25న భారత రాష్ట్రపతిగా ప్రమాణిస్టికారం చేసి సింపంసనుండై అభ్యిషించారు. ఒకసారి పోతీ చేసి చేజారిన రాష్ట్రపతి పదవిని రెండవసారి ఏక్కివెంగా అందుకున్న సంజీవరెడ్డి 1996 జూన్ 1న సుఫల్యులయ్యారు.

- ದಾಸರಿ ಅಳ್ವಾರಸ್ವಾಮಿ

నీటి పారుదల రంగానికి

క.ఎల్.రావు ఎనలేని సేవలు

మే 18... డాక్టర్ కానూలి లక్ష్మణరావు వర్ధంతి
 నీటిపారుదల రంగంలో అవర భగీరథుడిగా కీర్తించబడే తెలుగు
 ప్రజలు గర్వించ దగిన దా. కానూలి లక్ష్మణరావు (జూన్ 6
 1902 - మే 18, 1986) భారత దేశం లోనే గాక ప్రపంచ
 వ్యాప్తంగా నీటిపారుదల రంగంలో విష్వవాత్సక్రమాన పనులు
 చేసిన గొప్ప ఇంజనీరు. మొక్క గుండం విశ్వేశ్వరయ్య తర్వాత
 గొప్ప వ్యక్తిగా ఆయన గద్దింపు పొందారు. 1902 జూలై 14ని
 కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడు గ్రామంలో జన్మించిన కె.ఎల్.రాఘవ
 మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయములో ఇంజ నీరింగు (బి.ఐ.) డిగ్రీ
 పూర్తి చేసి, గింది ఇంజనీరింగు కళాశాల నుండి పోస్ట్గ్రాడ్యూ
 యేషం చేసి, మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయం నుండి ఇంజ నీరింగు
 లో మాస్టర్ డిగ్రీ (ఎం.ఎస్.సి ఇన్ ఇంజనీరింగ్) పొందిన తొలి
 వ్యక్తిగా నివిచారు. చదువు పూర్తయిన తర్వాత విశాఖ జిల్లా
 బోర్డు ఆసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా పని చేశారు. తదనుతరు
 రంగూన్ కూడా ఉద్యోగం చేశారు. కొంత కాలం తర్వాత రాఘవ
 గారు గింది ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో పరిశోధ కుడిగా చేరారు
 ఇంగ్లండ్ లోని బర్లింగ్ పోంగా విశ్వ విద్యాలయం నుండి
 1939 లో డాక్టర్ టీ. డిగ్రీ పొందారు. కొంత కాలం పాటు
 ఇంగ్లాండ్ లో ప్రాఫెసర్గా పనిచేసిన ఆయన 1946లో భారత
 దేశం తిరిగి వచ్చి మద్రాసు ప్రభుత్వంలో డిక్షేత్ ఇంజనీర్ గా
 చేరారు. 1950 - 54 మధ్యకాలంలో భారత ప్రభుత్వంలో చీఫ్
 ఇంజనీర్గా పని చేశారు. ప్రభుత్వంలో ఇంజనీర్గా పని
 చేస్తున్న సమయాన, దేశం లోని అనేక నీటిపారుదల ప్రాక్షస
 లకు నమూనాలు తయారు చేశారు. నాగార్జునసాగర్, పులిచి
 ఎతల, శ్రీతేలం, శ్రీరంసాగర్ వంటి ఎన్నో సుప్రసిద్ధ నీటిపారు
 దలు, నద్దాలు, గూడలు వంటి ప్రాక్షస నీటిపారు దలు, గూడలు, శ్రీరంసాగర్

తదితర నదుల వరదల నివారణకై ఆనేక సూచనలు సలహాలు ఇచ్చారు. అందులో భాగంగానే గాంధి సాగర్, జవహర్ సాగర్ రాణాప్రతాప్ సాగర్ వంటి నిరూపాలు సిద్ధం చేశారు. నాలీ ప్రశ్నలుండి నాశగున్న కొగ్గు శాఖావరంగ్ కొడ్డుక్కు లొంగుక్కు

సాహితీ వనంలో మణిమకుటం సుల్యిచన రాణి

మే 18న ప్రముఖ రచయితి
యుద్ధనపూడి సులోచన రాణి వర్ధంతి

తన, దయ, స్త్రీల పట్ల గూరచం కనిపిస్తాయి. ఇంకా ఆమె నాయక్కో జేస్ ఆస్ట్రీన్, మార్గరెట్ మిచెర్ థాయలు కనిపిస్తాయి. అలాగే సుహజంగానే ఆమె కలునికి ‘పదివించే గుడం’ ఉంది.

